

Trafikkaksjonen
Grensen 8c
0180 Oslo
Tlf 984 40784
Org.nr. 980546241
paalhjensen@gmail.com

postmottak@fin.dep.no

Høringsuttalelse fra Trafikkaksjonen: Bærekraftige og rettferdige bilavgifter

Finansdepartementet ønsker innspill om hvordan bilavgiftene kan gjøres bærekraftige. Med et bærekraftig bilavgiftssystem forstår departementet «et system for avgifter på kjøp, eie og bruk av kjøretøy som er bærekraftig både med hensyn til proveny og miljø.» Det ber om «innspill på de overordnede prinsippene for tformingen av bilavgiftene». Det heter også at «innspillene kan ta utgangspunkt i at statens samlede inntekter fra bilrelaterte særavgifter skal opprettholdes om lag på dagens nivå.»

Trafikkaksjonen mener at bilavgiftene må gjenspeile bilismens kostnader for helse, natur og miljø. Samtidig støtter Trafikkaksjonen fullt ut bruk av bilavgifter til samferdselstiltak som kollektivtransport og sykkelveier. Slike tiltak kommer også bilistene til gode – både med et bedre tilbud for dem som gjerne vil klare seg uten bil eller med mindre bilbruk – og ved å avlaste veiene og bedre fremkommeligheten for nyttetransporten og andre som er avhengige av biler.

Et helhetlig avgiftssystem

Avgiftene må reguleres etter bilismens kostnader for helse, miljø og natur – og etter mulighetene for alternativer:

- Elbiler bør ha **noe** lavere bruksavgifter enn eksosbiler. Det gjenspeiler både at de er eksosfrie, slipper ut mindre klimagasser og støyer litt mindre enn eksosbiler – samtidig som massebruk har alle massebilismens øvrige ulemper og kostnader.
- Generelt bør avgiftene pr. km være høyest i byene, hvor biltrafikken gjør mest skade og hvor også kollektivtilbudet som regel er best.
- Hvis biler som innbyr til råkjøring skal tillates, bør de avgiftsbelegges høyere enn biler med f.eks. mer moderat motorytelse og med samme teknologi, f.eks. ved at henholdsvis Porscher og Teslaer avgiftsbelegges høyere enn vanlige eksosbiler og vanlige elbiler. Et alternativ kan være avgiftsreduksjon for biler med fartssperre.

Fordeling eksosbiler vs elbiler

Elbiler er eksosfrie og slipper ut mindre klimagasser enn eksosbiler, særlig hvis strømmen kommer fra fornybare kilder. De støyer også mindre enn eksosbiler. Dette gjelder riktignok vesentlig tungtransport, særlig ved lave hastigheter, f.eks. bybusser (ved hastigheter på 40–50 km/t og mer kommer mesteparten av støyen fra dekkene). Men også elbiler virvler opp svevestøv, som er en av de farligste luftforurensningene i byer og tettsteder. Slitasjen på veiene, støyen og kravene til veienes dimensjonering og linjeføring øker voldsomt med høyere hastigheter. Dette skyldes elementære fysiske lover, som – i motsetning til eksosrøyrene – ikke kan fjernes. Masseproduksjon av elbiler krever enorme ressurser, antagelig enda mer enn tilsvarende produksjon av eksosbiler – og fører til store utslipp. Også produksjonen av gigantiske veianlegg (som enorme motorveier beregnet på høy fart) og store parkeringsplasser krever veldige ressurser, fører til store utslipp og forårsaker store naturinngrep. Slike anlegg truer også naturmangfoldet og fører bl.a. til oppstykkning (fragmentering) av leveområdene (habitatene) for truede og sårbare arter. De er derfor ikke bærekraftige, uansett motorteknologi i bilene som bruker dem. Derfor er heller ikke bilavgiftene bærekraftige hvis de brukes til slike anlegg. Kjøpkostnadene og ulykkeskostnadene blir de samme enten bilene har eksosrør eller ikke, selv om elbiler i kø ikke forpuster luften slik eksosbiler i kø gjør det. Trafikkaksjonen mener det er feil å markedsføre elbiler som «nullutslipp» eller «miljøvennlige». Vi advarer på det sterkeste mot en slik grønnsminket bilisme.

Eksosbiler bør ha høyere avgifter enn elbiler. Særlig bør bruksavgiftene være høyere. Hvis avgiftsprovenyet skal holdes på dagens nivå, med stadig flere elbiler og færre eksosbiler, må

eksosbiler avgiftsbelegges høyere enn nå, mens elbiler avgiftsbelegges noe lavere enn dagens avgiftsnivå for eksosbiler.

Med vennlig hilsen,
for Trafikkaksjonen,
Pål Jensen
Daglig leder